

สารบัญ

1. สิทธิชุมชน	21
1.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 117/2561 เรื่อง สิทธิชุมชนและสิทธิในการจัดการที่ดิน กรณีกล่าวอ้างว่าหน่วยงานราชการมีคำสั่งให้กลุ่มผู้มีอาชีพเลี้ยงกระบือออกจาก พื้นที่สาธารณประโยชน์	22
1.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 118/2561 เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่า การอนุญาตให้ฝังกลบขยะมูลฝอยในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน	25
1.3 รายงานผลการตรวจสอบที่ 119/2561 เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าเอกชน ล่อมรั้วเลี้ยงหอยในแม่น้ำปะเหลียนและทำการคราดหอยโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมาย	29
1.4 รายงานผลการตรวจสอบที่ 120/2561 เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าชาวประมง พื้นบ้านได้รับผลกระทบจากผู้ประกอบการเลี้ยงหอยแครงบุกรุกที่สาธารณประโยชน์	32
1.5 รายงานผลการตรวจสอบที่ 125/2561 เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าชาวบ้าน ตำบลหนองนาคำ ได้รับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากโรงงานยางพารา	36
1.6 รายงานผลการตรวจสอบที่ 275 – 276/2561 เรื่อง สิทธิบุคคลและชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการโรงงานน้ำตาล อำเภอสามชัยจังหวัดกาฬสินธุ์	41
1.7 รายงานผลการตรวจสอบที่ 75/2562 เรื่อง สิทธิชุมชน อันเกี่ยวเนื่องกับ สิทธิในที่อยู่อาศัย กรณีกล่าวอ้างว่าได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการ โรงงานอบฟอสเฟตทางการเกษตร	45
1.8 รายงานผลการตรวจสอบที่ 206/2562 เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าโรงงาน น้ำมันปาล์มปล่อยน้ำเสียก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน	48
1.9 รายงานผลการตรวจสอบที่ 283/2562 เรื่อง สิทธิชุมชน อันเกี่ยวเนื่องกับ สิทธิในสุขภาพและการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าไม่ได้รับ ความเป็นธรรมในการจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบด้านเสียงจาก ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	51
1.10 รายงานผลการตรวจสอบที่ 311/2562 เรื่อง สิทธิชุมชน อันเกี่ยวเนื่องกับ สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน กรณีกลุ่มผู้ค้าในชุมชนตลาดชลประทาน ปากเกร็ด ได้รับความเดือดร้อนจากการพัฒนาที่ราชพัสดุ	55
1.11 รายงานผลการตรวจสอบที่ 320/2562 เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าได้รับ ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมและการรับฟังการชี้แจงคำขอ ประทานบัตรไม่โปร่งใส	58
1.12 รายงานผลการตรวจสอบที่ 81 – 92/2563 เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีนโยบาย เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษส่งผลกระทบต่อประชาชน	61

1.13 รายงานผลการตรวจสอบที่ 141/2563 เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีขอให้ตรวจสอบกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียในโครงการเหมืองแร่ถ่านหินจังหวัดเชียงใหม่	67
2. สิทธิพลเมือง	74
2.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 2 - 3/2561 เรื่อง สิทธิพลเมือง อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิของผู้ต้องขัง กรณีกล่าวอ้างว่ากรมราชทัณฑ์ออกระเบียบและคำสั่งทำให้ผู้ต้องขังได้รับความเดือดร้อน	75
2.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 37 - 40/2562 เรื่อง สิทธิพลเมือง อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิสตรี กรณีขอให้ตรวจสอบการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539	80
2.3 รายงานผลการตรวจสอบที่ 76/2562 เรื่อง สิทธิพลเมือง อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล กรณีมีผู้เผยแพร่ภาพถ่ายของผู้ร้องในระหว่างถูกจับกุมดำเนินคดี	87
2.4 รายงานผลการตรวจสอบที่ 310/2562 เรื่อง สิทธิพลเมือง อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่านายณัฐพงศ์ ศรีคะโชติ ถูกบังคับให้สูญหายจากบ้านพัก	90
2.5 รายงานผลการตรวจสอบที่ 376/2562 เรื่อง สิทธิพลเมือง อันเกี่ยวเนื่องกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐข่มขู่คุกคามกลุ่มชาวบ้านที่คัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน	94
2.6 รายงานผลการตรวจสอบที่ 377/2562 เรื่อง สิทธิพลเมือง อันเกี่ยวเนื่องกับเสรีภาพในการเดินทาง กรณีกล่าวอ้างว่าคนต่างด้าวถูกส่งตัวออกไปนอกราชอาณาจักรโดยไม่เป็นธรรม	97
2.7 รายงานผลการตรวจสอบที่ 379/2562 เรื่อง เสรีภาพในการชุมนุม สิทธิพลเมือง อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าการควบคุมแกนนำคัดค้านโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินในพื้นที่ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	100
2.8 รายงานผลการตรวจสอบที่ 77/2563 เรื่อง สิทธิพลเมือง อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐคุกคามการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความ	105
3. สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	110
3.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 32/2561 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าถูกดำเนินคดีและถอนประกันโดยไม่เป็นธรรม	111
3.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 100/2561 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิแรงงาน กรณีกล่าวอ้างว่าถูกหลอกลวงไปทำงานที่ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ทำให้สูญเสียเงินจำนวนหนึ่ง	116

3.3 รายงานผลการตรวจสอบที่ 122/2561 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าผู้บัญชาการและเจ้าหน้าที่เรือนจำปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ.....	118
3.4 รายงานผลการตรวจสอบที่ 220/2561 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ ตรวจค้นบ้านพัก และนำตัวไปควบคุมเพื่อซักถามข้อเท็จจริงโดยมิชอบ รวมทั้งมีการ ข่มขู่และทำร้ายร่างกายในระหว่างการซักถาม.....	121
3.5 รายงานผลการตรวจสอบที่ 269/2561 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าพนักงานสอบสวนไม่เร่งดำเนินคดีแก่ผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังอยู่ในคดีอื่น.....	128
3.6 รายงานผลการตรวจสอบที่ 319/2561 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย.....	130
3.7 รายงานการตรวจสอบที่ 33/2562 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม อันเกี่ยวเนื่อง กับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำร้ายร่างกายในขณะที่ตรวจค้น กลั่นแกล้งจับกุมและดำเนินคดีทั้งที่ไม่ได้กระทำ ความผิด.....	135
3.8 รายงานผลการตรวจสอบที่ 205/2562 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ ของรัฐจับกุมดำเนินคดีและอายัดทรัพย์สินโดยไม่เป็นธรรม.....	138
3.9 รายงานผลการตรวจสอบที่ 319/2562 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าผู้เสียหายและพยานในคดีถูกข่มขู่คุกคามและเกรงจะไม่ได้รับ ความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน.....	142
3.10 รายงานผลการตรวจสอบที่ 328/2562 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และสิทธิในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ทหารควบคุมตัว ตรวจยึดทรัพย์สิน และตรวจเก็บ ตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย.....	147
3.11 รายงานผลการตรวจสอบที่ 20/2564 เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปราบปรามยาเสพติดเข้าตรวจค้นกุฏิโดยไม่มี หมายค้น.....	153
4. สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย.....	156
4.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 249/2561 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีผู้ต้องขังเรือนจำกลางปัตตานี ซึ่งถูกย้ายไปคุมขังที่เรือนจำกลางสงขลาถึงแก่ความตายในระหว่างการควบคุม.....	157
4.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 270/2561 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าการลงโทษทหารในหลักสูตรของศูนย์การทหารม้าอาจเป็นการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	161
4.3 รายงานผลการตรวจสอบที่ 272/2561 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีพลทหารเสียชีวิตภายหลังถูกลงโทษคุมขังอยู่ในเรือนจำทหาร.....	163

4.4 รายงานผลการตรวจสอบที่ 133/2563 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีการเสียชีวิตของนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร จังหวัดนครนายก.....	166
4.5 รายงานผลการตรวจสอบที่ 11/2564 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และสิทธิของบุคคลในเกียรติยศและชื่อเสียง กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำร้ายร่างกายผู้ต้องขังในระหว่างควบคุมตัว และนำตัวไปชี้สถานที่เกิดเหตุ ประกอบคำรับสารภาพ รวมทั้งแถลงข่าวต่อหน้าสื่อมวลชนโดยไม่ปิดบังใบหน้า.....	169
4.6 รายงานผลการตรวจสอบที่ 13/2564 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำร้ายร่างกายสามีเพื่อให้รับสารภาพ.....	171
4.7 รายงานผลการตรวจสอบที่ 23/2564 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีเหตุยิงโจมตีชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดยะลา.....	174
4.8 รายงานผลการตรวจสอบที่ 63/2564 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ทหารทำร้ายร่างกายผู้ต้องสงสัยจนได้รับบาดเจ็บสาหัส และเสียชีวิตในระหว่างการควบคุมตัว.....	176
5. สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน.....	181
5.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 121/2561 เรื่อง สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในการจัดการที่ดิน กรณีกล่าวอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ในที่ดินทำกินจากการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	182
5.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 270/2562 เรื่อง สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่รังวัดที่ดินโดยไม่ชอบ ทำให้ที่ดินหายไปจากสารบบ.....	186
5.3 รายงานผลการตรวจสอบที่ 272/2562 เรื่อง สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในการจัดการที่ดิน กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ทำลาย ทรัพย์สินของราษฎรกลุ่มชาติพันธุ์ลีซู ทำให้ได้รับความเดือดร้อน.....	189
5.4 รายงานผลการตรวจสอบที่ 453/2562 เรื่อง สิทธิในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่า ที่ดินถูกใช้เพื่อก่อสร้างสาธารณูปโภค ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการอุทิศที่ดิน เพื่อการสาธารณประโยชน์ และการทุจริตในการเบิกจ่ายงบประมาณแผ่นดิน ในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ.....	193
6. สิทธิในการจัดการที่ดิน.....	196
6.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 344/2561 เรื่อง สิทธิในการจัดการที่ดิน อันเกี่ยวเนื่อง กับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าทำลายพืชผล ทางการเกษตรของราษฎร.....	197
6.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 21/2564 เรื่อง สิทธิในที่ดิน กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ อุทยานแห่งชาติพิสุจน์สิทธิในที่ดินแปลงเดิมซ้ำหลายครั้งโดยไม่เป็นธรรม ทำให้ ราษฎรถูกจับกุมดำเนินคดีและถูกบังคับขับไล่จากที่ดินที่เคยได้รับการพิสุจน์ สิทธิแล้ว.....	200

7. สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว	204
7.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 70 – 71/2563 เรื่อง สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว และสิทธิของบุคคลในเกียรติยศและชื่อเสียง กรณีกล่าวอ้างว่าสื่อโทรทัศน์บันทึกภาพและเสียงของบุคคลพร้อมนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต ทำให้ได้รับความเสียหาย.....	205
7.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 165/2563 เรื่อง สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว กรณีกล่าวอ้างว่ามีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในสถานที่ทำงาน ซึ่งอาจกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของบุคลากร.....	208
8. เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการปฏิบัติ หรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนา	211
8.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 306/2562 เรื่อง เสรีภาพในการปฏิบัติตามหลักศาสนา กรณีกล่าวอ้างว่านักเรียนหญิงมุสลิมถูกกีดกันการแต่งเครื่องแบบนักเรียนตามหลักศาสนา.....	212
8.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 378/2562 เรื่อง เสรีภาพในการนับถือศาสนา และเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนา กรณีถูกระเบียบและมติของหมู่บ้านละเมิดสิทธิมนุษยชน.....	214
8.3 รายงานผลการตรวจสอบที่ 15/2564 เรื่อง เสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนา กรณีกล่าวอ้างว่าศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก ห้ามนักศึกษามุสลิมไว้เครา บังคับให้เข้าร่วมพิธีกรรมที่ไม่สอดคล้องกับหลักศาสนา รวมทั้งจัดกิจกรรมทางวิชาการตรงกับเวลาประกอบพิธีละหมาด.....	217
9. การเลือกปฏิบัติ	220
9.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 3 – 6/2562 เรื่อง การเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี ในการสมัครงานกับบริษัทเอกชน.....	221
9.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 413/2562 เรื่อง การเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี กรณีกล่าวอ้างว่า กฏ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2547 มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี.....	225
9.3 รายงานผลการตรวจสอบที่ 128/2563 เรื่อง การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีในการรับเข้าทำงานกับบริษัทเอกชน.....	229
9.4 รายงานผลการตรวจสอบที่ 19/2564 เรื่อง การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งเพศ กรณีกล่าวอ้างว่าสถานบริการปฏิเสธไม่ให้บุคคลข้ามเพศเข้าใช้บริการ.....	233
9.5 รายงานผลการตรวจสอบที่ 26/2564 เรื่อง การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ กรณีกล่าวอ้างว่าสถานศึกษาเอกชนมีนโยบายที่อาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ.....	235

10. สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข	240
10.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 217/2561 เรื่อง สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิของผู้ต้องขัง กรณีกล่าวอ้างว่าเรือนจำมีคำสั่งห้ามนำยารักษาโรคเข้ามาใช้ในเรือนจำ	241
11. สิทธิผู้พิการ	245
11.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 350/2561 เรื่อง สิทธิผู้พิการ อันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกปฏิบัติ กรณีกล่าวอ้างว่าสถาบันการเงินเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นในการทำนิติกรรมสัญญาและธุรกรรมทางการเงิน	246
12. สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา	250
12.1 รายงานการตรวจสอบที่ 1 – 2/2562 เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา กรณีการขาดโอกาสและไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาของเด็กหรือเยาวชน	251
13. สิทธิเด็ก	257
13.1 รายงานผลการตรวจสอบที่ 45/2562 เรื่อง สิทธิเด็กในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ	258
13.2 รายงานผลการตรวจสอบที่ 380/2562 เรื่อง สิทธิเด็ก กรณีกล่าวอ้างว่าสนามมวยนานาชาติรังสีจัดให้มีการชกมวยในเด็ก โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้อง	262
13.3 รายงานผลการตรวจสอบที่ 28/2564 เรื่อง สิทธิเด็ก กรณีบุคลากรของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศราชพฤกษ์กระทำความรุนแรงต่อเด็กนักเรียนปฐมวัย	267
ภาคผนวก	271
ก. รายละเอียดการร้องเรียน	272
ข. แบบบันทึกคำร้องเรียน	277
ค. แผนผังการรับและการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน	282
ง. ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563	291
จ. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560	310
ฉ. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR)	334
ช. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR)	355